

alkotmányjogi panasz 1-2.

Az írat elektronikus útról
készített digitális alapú másolat.

2022 NOV. 18

Dr. Kolláth Zoltán József egyéni ügyvéd

Erkezett:

e-postafiók

Hivatali kapu / Céghkapu / Ügyfélkapu

Ügyszám: 6108/2022.

Alkotmánybíróság

1015. Budapest

Donáti u. 35-45. szám

Postacím: Budapest 1535 Pf. 773.

Tárgy: Alkotmányjogi panasz előterjesztése

a Szegedi Törvényszék útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám:

IV/ 0 2 6 5 4 - 0 / 2022

Erkezett:

2022 NOV 30.

Példány:

1

Kezelőiroda:

Melléklet:

7 db

SZEGEDI TÖRVÉNYSZÉK

14.

Érk:

2022-11-17

Példány:

1

Mell:

1x1 meghívó db

Az ügyirat

száma:

84. 701364/2022

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (Abtv.) 27. § alapján

hrsám), mint alkotmányjogi panaszt előterjesztő (a továbbiakban: indítványozó) jogi képviselője útján, az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

Az indítványozó kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott Kfv.III.37.598/2022/2. számú végzésének, a Szegedi Törvényszék K.701.364/2021/13. számú ítéletének, a Békés Megyei Kormányhivatal BE/33/536-11/2021. számú határozatának, a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal BE-02/18/02496-4/2018. számú végzésének az alaptörvény-ellenességét állapítsa meg és ezen döntéseket, azaz a Kúria Kfv.III.37.598/2022/2. számú végzését, a Szegedi Törvényszék K.701.364/2021/13. számú ítéletét, a Békés Megyei Kormányhivatal BE/33/536-11/2021. számú határozatát, illetve a Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal BE-02/18/02496-4/2018. számú végzését az Abtv. 43. § (1) bekezdése, illetve Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján semmisítse meg.

Ad.1./ Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a.) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

A [redacted] kódszámú vadászterület földtulajdonosi közössége - 2016. augusztus 12. napján - földtulajdonosi gyűlést tartott, ahol meghozta a 2/2016. (VIII.12.) számú határozatát, amelyben kimondta, hogy egyrészről a földtulajdonosi közösség társult vadászati jogát haszonbérbe adás útján hasznosítja, másrészről a [redacted] (indítványozó) megillető előhaszonbérleti jog gyakorlásának lehetőségét kizárja. Ezt követően 2016. november 28. napján a földtulajdonosi közösség haszonbérleti szerződést kötött a [redacted]

Dr. Kolláth Zoltán József egyéni ügyvéd

A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala, mint elsőfokú vadászati hatóság (a továbbiakban: vadászati hatóság) a haszonbérleti szerződést – a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (Vtv.) 18. § (2) bekezdése alapján – jóváhagyta.

Az előzőeket meghaladóan a vadászati hatóság, a BE-02/18/00104-2/2017. számú határozatával a [REDAKT] [REDAKT] [REDAKT] kódszámú vadászterület vadászatra jogosultjaként nyilvántartásba vette, amely hatósági eljárásának jogi alapját a 79/2004. (V.4.) FVM rendelet (Vhr.) 2/A. §-ában foglalt rendelkezések képezték. A vadászati hatóság a nyilvántartásba vételi eljárás során nem hívta fel a [REDAKT] [REDAKT] más eljárás – így különösen bírósági eljárás – megindítására.

A Békési Járásbíróság a 2018. február 15-i keltű, 4.P.20.321/2016/52. számú ítéletével megállapította, hogy a földtulajdonosi közösség 2/2016. (VIII.12.) számú határozata érvénytelen. A Gyulai Törvényszék 2018. június 25-i keltű, 9.Pf.25.235/2018/12. számú ítéletével ebben a részében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. (A Gyulai Törvényszék jogerős ítéletével szemben a földtulajdonosi közösség felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelynek tárgyában a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2019. június 5-i keltű, Pfv.I.21.435/2018/8. számú ítéletével döntött és a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartotta. A földtulajdonosi közösség a Kúria ítéletével szemben alkotmányjog panaszt terjesztett elő, amelyet az Alkotmánybíróság a 2020. április 7-i keltű, IV/1661-6/2019. számú végzésével visszautasított.)

A Gyulai Törvényszék 2018. június 25. napján kelt, 9.Pf.25.235/2018/12. számú ítélete a peres felek részére - 2018. június 26. napján - elektronikusan kézbesítésre került, amelyre tekintettel az indítványozó 2018. június 27. napján kelt és a földtulajdonosi közösség által 2018. július 3. napján átvett levelében - határozott és pontos tartalmú - nyilatkozatot tett arra nézve, hogy előhaszonbérleti jogával élni kíván, illetve a megkötött haszonbérleti szerződést, az abban rögzítetteket elfogadja. A nyilatkozat rögzítette, hogy az indítványozó „a [REDAKT] kódszámú vadászterületre őt megillető előhaszonbérleti jogával élni kíván, a 2016. november 28-án megkötött haszonbérleti szerződést elfogadja, annak rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismeri el. A jelen elfogadó nyilatkozat alapján a haszonbérleti szerződés a [REDAKT] és a Földtulajdonosi Közösség között létrejött.”

Ezt követően az indítványozó 2018. július 9. napján kérelmet terjesztett elő a vadászati hatósághoz is, amelyben kérte a felek, azaz a földtulajdonosi közösség, mint a vadászati jog haszonbérbeadója és az indítványozó, mint a vadászati jog előhaszonbérletére jogosultja között - a 2018. június 27-i keltű nyilatkozat alapján - létrejött haszonbérleti szerződés alapján a vadászatra jogosultként történő nyilvántartásba vételét, amely kérelem alapján - 2018. július 10. napján - közigazgatási hatósági eljárás indult.

2018. július 17-i keltezéssel a képviseleti jogosultságát mind a mai napig nem igazoló levelet küldött az indítványozó igazolt jogi képviselője, illetve a vadászati hatóság részére. Az előbbi levélben az került rögzítésre, hogy „... az előhaszonbérleti jog gyakorlására vonatkozó bejelentésük indokolását értelmezni nem tudjuk és az összes, általunk ismert körülmény figyelembevételével, - a vadászatra jogosulttal történt konzultáció alapján, az Ő egyetértését is bírva - a nyilatkozatukat nem fogadjuk el”, az utóbbi levélben pedig azt közölte a meghatalmazás nélkül eljáró ügyvéd a vadászati hatósággal, hogy”... kérem szíves szükséges intézkedését az igénybejelentés általunk közölt elutasításának figyelembevételével.”

A vadászati hatóság – jogsértő módon – az indítványozó nyilvántartásba történő bejegyzése iránti kérelmét nem teljesítette, e helyett – érdekes módon, ugyanezen a napon, 2018. július 17-én - meghozta BE-02/18/02496-4/2018. számú végzését.

A vadászati hatóság előzőekben említett határozatában felhívta az indítványozót, hogy kezdeményezzen bírósági eljárást a hatósági nyilvántartásba vételi eljárás iránti kérelem kötelező mellékletét képező – előhaszonbérleti jogon alapuló – haszonbérleti szerződés létrejöttének és érvényességének megállapítása iránt, majd a 2018. augusztus 8-án kelt BE-02/18/02496-6/2018. számú határozatával az előtte folyó eljárást a bírósági eljárás jogerős befejezéséről szóló tájékoztatás vadászati hatósághoz történő megérkezéséig felfüggesztette.

Az indítványozó a haszonbérleti szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti pert kezdeményezett, és kérte annak megállapítását, hogy a földtulajdonosi közösség és a [REDACTED] között 2016. november 28-án megkötött haszonbérleti szerződés vele szemben hatálytalan és a haszonbérleti szerződés a földtulajdonosi közösség, valamint az indítványozó között jött létre.

A Békési Járásbíróság, a 2018. december 12-i keltű, 4.P.20.204/2018/24. számú ítéletében a keresetnek helyt adott, megállapítva azt, hogy a haszonbérleti szerződés az indítványozóval szemben hatálytalan, mert az indítványozót a Gyulai Törvényszék 9.Pf.25.235/2018/12. számú jogerős ítélete alapján előhaszonbérleti jog illeti meg, illetve, hogy a haszonbérleti szerződés a földtulajdonosi közösség és az indítványozó között jött létre. A Gyulai Törvényszék a 2019. április 8-i keltű, 9.Pf.25.060/2019/5. számú ítéletével az első fokú bíróság ítéletét – részben megváltoztatva, de – helyben hagyta. A Kúria a Pfv.V.20.876/2019/11. számú ítéletével a Gyulai Törvényszék jogerős ítéletét a felülvizsgálattal támadott részében hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította, ítéletének indokolásában lerögzítette azt, hogy az indítványozó nem az előhaszonbérleti jog érvényesítésére, hanem a perindításra nyitvaálló határidőt lépte túl.

Az előzőeket követően a vadászati hatóság, a 2021. augusztus 26. napján kelt, BE/33/536-11/2021. ügyiratszámú határozatával az indítványozónak a [REDACTED] kódszámú vadászterület vadászatra jogosultjaként történő hatósági nyilvántartásba vétele iránti kérelmét elutasította, hivatkozva a Vtv. 12. § (1) bekezdés c.) pontjára, 16. § (4) bekezdésére, valamint a 18. § (1) és (2) bekezdéseire, továbbá a Vhr. 2/A. §-ára, illetőleg a Kúria Pfv.V.20.876/2019/11. számú ítéletére is. A vadászati hatóság határozatának indokolásában azt rögzítette, hogy „... a vadászati hatóságnak az Ügyfél által előterjesztett vadászatra jogosult nyilvántartásba vétele iránti kérelem teljesíthetősége kapcsán azt kellett vizsgálnia, hogy az érintett vadászterület vonatkozásában létrejött-e a Földtulajdonosi Közösség és az Ügyfél között egy hatályos haszonbérleti szerződés.”, majd megállapította, hogy „...haszonbérleti szerződés hiányában a nyilvántartásba a [REDACTED] a vadászati jog jelenlegi jogosultja, a [REDACTED] (megjegyzés az indítványozótól: ilyen név már nincs!) helyett nem jegyezhető be, ezért a kérelmet a rendelkező részben foglaltak szerint elutasítom.”

A vadászati hatóság BE/33/536-11/2021. ügyiratszámú határozatával szemben az indítványozó keresetet terjesztett elő, amelyben kifejtésre került, hogy a Vtv. 16. § (4) bekezdésén alapuló előhaszonbérleti jogot kizáró földtulajdonosi közösségi határozat bíróság általi érvénytelenítése, majd a földtulajdonosi közösség és a [REDACTED] által megkötött haszonbérleti szerződés vonatkozásában megtett elfogadó nyilatkozat alapján az érintett vadászterület kapcsán hatályos haszonbérleti szerződés jött létre a földtulajdonosi közösség és az indítványozó között.

Az indítványozó kifejtette azt is, hogy a vadászati hatóság – az előkérdésnek az ügybe történő bevezetésével – jogellenesen teremtett olyan helyzetet, amely alapján „lehetősége nyílt” arra, hogy az indítványozót perindításra kötelezze, amely perindítás kötelezésére jogszabályi lehetősége a vadászati hatóságnak nem volt!

A Szegedi Törvényszék, 2022. május 5-i keltű, 8.K.701.364/2021/13. számú ítéletével az indítványozó által előterjesztett keresetet elutasította. A Szegedi Törvényszék ítéletének indokolásában rögzítette, abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy a vadászati hatóság jogosan utasította-e el az indítványozó [REDAKTOR] tódszámú vadászterület vadászatra jogosultjaként történő hatósági nyilvántartásba vétele iránti kérelmét annak tükrében, hogy az indítványozó kérelméhez nem csatolta a haszonbérleti szerződést, illetőleg abban a kérdésben, hogy a bejegyzési eljárás során a vadászati hatóság regisztratív hatósággént járt-e el.

A Szegedi Törvényszék teljes mértékben egyetértett a vadászati hatóság azon álláspontjával, hogy az előhaszonbérleti jog kizárását kimondó határozat érvénytelenségének megállapítása nem eredményezi a vadászatra jogosult hatósági nyilvántartásba történő automatikus bejegyzését, ugyanakkor nem vette figyelembe és így nem is értékelte azt a körülményt, hogy a vonatkozó jogszabályok szerint hogyan és milyen módon jön létre a jogviszony az előhaszonbérleti jogot érvényesítő és az alapjogviszonyban „maradó” szerződő fél között.

A Szegedi Törvényszék szerint az előkérdésre való hivatkozás teljes mértékben alappal bírt, a haszonbérleti jogviszony létrejöttét és az előkérdés „összefüggését” azonban nem ütköztette, a tényállás teljes felderítésére és a jó indokolásra hivatkozott, ugyanakkor elmulasztotta a Vhr. 2/A. §-át érintő felvetéseket megvizsgálni, továbbá nem foglalt arra az indítványozói felvetésre sem, hogy a vadászati hatóság – jogsértő jogértelmezésével és jogalkalmazásával – lényegében jogot alkotott, amely pedig nem volt és jelenleg sincs a hatáskörében!

A jogerős ítélettel szemben az indítványozó - jogszabálysértések megjelölése mellett - felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjára hivatkozással, utalva arra, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadását a joggyakorlat egységének biztosítása, a jogkérdés különleges súlya, társadalmi jelentősége és elsődlegesen az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértések indokolják.

A felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria a 2022. augusztus 24-i keltű, Kfv.III.37.598/2022/2. számú végzésével megtagadta. A Kúria a végzés indokolásában rögzítette, hogy nem tárt fel olyan garanciális jogsérelmet, illetve olyan eldöntendő elvi tartalmú jogkérdést, mely az állásfoglalását tenné szükségessé, a felülvizsgálati kérelem felsőbb bírósági iránymutatást igénylő kérdést nem vet fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

A Kúriai döntés rövid tartalma pedig a következő volt:

„Amennyiben a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontja alapján befogadni kért felülvizsgálati kérelemben a kérelmező alapvető eljárási jogának sérelmét a kívánt (szükséges és elégséges) mértékben nem valószínűsíti, úgy a befogadás megtagadásának van helye. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet más okból sem találta befogadhatónak.”

b.) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az indítványozó a Szegedi Törvényszék 8.K.701.364/2021/13. számú ítéletével szemben 2022. július 4. napján – jogszabálysértésre hivatkozással – a Kp. 115. § (1) bekezdésében, valamint 121. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a Kúriához felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

Dr. Kolláth Zoltán József egyéni ügyvéd [REDAKTOR] szám

c.) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az indítványozó nyilatkozza, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került.

Az alkotmányjog panasz benyújtási határideje tekintetében az indítványozó előadja, hogy a Kúria Pfv.III.37.598/2022/2. számú végzését – jogi képviselője – 2022. szeptember 19. napján töltötte le cégkapujáról, ennek megfelelően a kézhezvétel is ugyanez a nap. Ezt figyelembe véve a rendelkezésre álló 60 nap még nem telt el.

d.) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az 1996. évi LV. törvénynek (Vtv.) a 2019. január 11. napjáig hatályban volt 16. § (4) bekezdése a következőket rögzítette; „A vadászterület ismételt haszonbérbe adása esetén a haszonbérlőt e törvény alapján előhaszonbérleti jog illeti meg. E törvénynek az előhaszonbérletre vonatkozó rendelkezéseit azoknak a vadászatra jogosultaknak az esetében kell alkalmazni, akik a vadgazdálkodási üzemterv lejártánál napján érvényes haszonbérleti szerződéssel rendelkeznek, és az újonnan kialakított vadászterületnek legalább a felét az előző üzemtervi ciklusban is haszonbérleték. Az előhaszonbérleti jog gyakorlására a Polgári Törvénykönyvnek az elővásárlási jogra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

Az indítványozó a 2007. március 1. napjától 2017. február 28. napjáig terjedő üzemtervi ciklusban, illetve annak utolsó napján is érvényes haszonbérleti szerződéssel rendelkezett, ráadásul az újonnan kialakított, [REDAKTOR] kódszámú vadászterület több, mint a felét az előző üzemtervi ciklusban is haszonbérletre.

Az indítványozót tehát jogszabályon alapuló előhaszonbérleti jog illette és illeti meg, amelynek meglétét, vagy az indítványozót megillető jogosultságot nem kell külön megállapítani, vagy nyilvántartásba vetetni. Az indítványozó határidőben gyakorolta előhaszonbérleti jogát. Az indítványozót jogszabály alapján megillető előhaszonbérleti jog nem szorul megerősítésre, sem más konstitutív aktusra, az indítványozóval kapcsolatos valamennyi objektív adat a vadászati hatóság birtokában volt és van, ezen tényről pedig leginkább a vadászati hatóság tud, a vélhetően pontosan vezetett nyilvántartásából.

Az indítványozónak lényeges érdeke fűződik ahhoz, hogy az őt jogszabály alapján megillető előhaszonbérleti jog folytán – amelynek tényét jogerős bírósági ítélet is rögzíti – a kijelölt vadászterületen vadvédelmi és vadgazdálkodási jogát zavartalanul tudja gyakorolni. Ennek már csak azért is jelentősége van, mert az indítványozó egy kifejezetten eredményes vadgazdálkodási tevékenységet kezdett meg az előző vadgazdálkodási ciklusban, amelynek eredménye hamar megmutatkozott. Ugyanezt nem mondhatja el az új – az aktuális politika előnyét kifejezetten élvező – haszonbérlő (aki nevét kénytelen volt megváltoztatni, mert megalakulása során még azt sem tudta, hogy nem céggént alakult [vadgazdálkodási társaság], hanem egyesületként), aki nem helyi földtulajdonosokból alakult vadásztársaság és akinek vadgazdálkodási múltja nincs, csak politikai jelene!

Az előzőeket meghaladóan az indítványozónak lényeges érdeke fűződik ahhoz is, hogy vadászati jogát is zavartalanul tudja gyakorolni, lehetőséget adva ezzel a helyi [REDAKTOR] földtulajdonosoknak és földműveseknek arra, hogy szabad idejüket hasznosan, a természetben és saját földjeiket járva tölthessék el.

Nagyon lényeges szempont az is, hogy az indítványozó tagjai a kijelölt vadászterület földtulajdonosai is egyben, ezáltal a vadászterületen vadászati jogosultságot megszerző között szoros bizalmi viszony tud kialakulni és folyamatosan fennállni. A vadgazdálkodási és vadászati tevékenység folytatása ugyanis elképzelhetetlen a földtulajdonosokkal való legszorosabb együttműködés mellőzésével, vagy annak nem megfelelő szintű teljesítésével.

Az indítványozó érintettségét igazolják a korábbiakban általa megindított és adott esetben eredményét elszenvedett polgári peres és közigazgatási eljárások, amelyekben perbeli legitimációval rendelkezett.

e.) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az indítványozó közli, hogy álláspontja szerint a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség következett be akkor, amikor a pontosan meghatározott tartalmú, azaz a normavilágosság követelményének megfelelő jogszabályi rendelkezések nem az abban rögzített jogelvek betartásával kerültek alkalmazásra.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 2. § (1) bekezdése szerint a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie. Ennek a követelménynek mind a Vtv. 16. § (4) bekezdésében, mind a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:63. § (1)-(2), 69. § (1)-(2), 70. § (1)-(3), 86. § (1), továbbá a Ptk. 6:221. § (1) és 6:222. § (4) bekezdésében, mind a Vhr. 2/A. §-ában rögzített jogelvek megfelelnek.

Vtv. 16. § (4) bekezdése; A vadászterület ismételt haszonbérbe adása esetén a haszonbérlet e törvény alapján előhaszonbérleti jog illeti meg. E törvénynek az előhaszonbérletre vonatkozó rendelkezéseit azoknak a vadászatra jogosultaknak az esetében kell alkalmazni, akik a vadgazdálkodási üzemterv lejártának napján érvényes haszonbérleti szerződéssel rendelkeznek, és az újonnan kialakított vadászterületnek legalább felét az előző üzemtervi ciklusban is haszonbérleték. Az előhaszonbérleti jog gyakorlására a Polgári Törvénykönyvnek az elővásárlásra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Ptk. 6:222. § (4) bekezdése; Ha az elővásárlásra jogosult a tulajdonoshoz intézett nyilatkozatában az ajánlatot elfogadja, a szerződés közöttük jön létre.

Vhr. 2/A. §

(1) bekezdése; A haszonbérleti szerződés megkötését követően a vadászatra jogosult az 1. számú mellékletben meghatározott adattartalommal, a Pest Megyei Kormányhivatal honlapján közzétett formanyomtatványon nyilvántartásba vétel iránti kérelmet nyújt be a vadászati hatósághoz. A vadászati hatóság a vadászatra jogosultat az 1. számú melléklet B. pontja szerinti adattartalommal nyilvántartásba veszi. A vadászati hatóság a nyilvántartásba vétellel egyidejűleg a vadászterület azonosító kódszámát kiegészíti a vadászterület fekvése szerinti vadgazdálkodási tájegység kódszámával.

(2) bekezdése; A kérelemhez mellékelni kell:

- a) a vadászatra jogosult által elfogadott, az azonosító jel használatának részletes szabályait magába foglaló, a vadászat helyi rendjét részletesen tartalmazó szabályzat (a továbbiakban: helyi szabályzat) teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt példányát, valamint
- b) a vadászati jog haszonbérbe adása esetén a haszonbérleti szerződést.

(3) bekezdése; A vadászati hatóság a vadászatra jogosult nyilvántartásba vétel iránti kérelmét elutasítja, ha

- a) a haszonbérleti szerződést olyan tulajdonosi gyűlésen hozott döntés alapján kötötték meg, amelynek összehívása során a Vtv. 14. § (1) bekezdése szerinti hirdetmény
- aa) nem felelt meg a Vtv. 14. § (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek,
- ab) kifüggesztése nem a Vtv. 14. § (1) és (2) bekezdésében előírtak szerint történt, vagy
- ac) nem tartalmazta, hogy a tulajdonosi gyűlés összehívását a vadászterület összes tulajdonosának a tulajdoni hányada arányában számított legalább egyötöde kezdeményezte, vagy
- b) a kérelmező a Vtv. 16. § (1) és (2) bekezdésében, illetve 107. §-ában meghatározott feltételnek nem felel meg.

A rendelkezésre álló adatok alapján teljesen egyértelmű, hogy

- a.) az indítványozót jogszabály alapján előhaszonbérleti jog illette meg;
- b.) az előhaszonbérleti jog tényének, az arra való jogosultságnak a megállapítására semmilyen külön eljárásra nem volt és nincs szükség, jogszabály ilyen eljárás megindítását nem teszi kötelezővé;
- c.) az indítványozó előhaszonbérleti jogát határidőben érvényesítette, nyilatkozatát mind a haszonbérbeadó (földtulajdonosi közösség), mind a vadászati hatóság felé előterjesztette;
- d.) a vadászati hatóság az indítványozót – jogellenesen és jogsértő módon – per megindítására kényszerítette;

A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés „alapvető alkotmányjogi jelentőségű” (Abtv. 29. §), ugyanis a Kúria döntése, a Szegedi Törvényszék ítélete, valamint a közigazgatási hatósági eljárás során született döntések, az indítványozónak több, Alaptörvényben védett jogát is sérti, így a tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz, valamint jogorvoslathoz való jogot.

Már a bírósági eljárást megelőző hatósági eljárás is súlyosan sértette a részrehajlásmentes, tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot, a bírósági eljárás pedig ennek orvoslása helyett csak tovább mélyítette és véglegessé tette az indítványozó jogsérelmét.

A bírósági eljárásban olyan bírói jogértelmezések születtek, amelyek végleg elzárták az indítványozót az Alaptörvényben rögzített jogai érvényesítése elől, így különösen

- a tisztességes hatósági eljáráshoz;
- a tisztességes bírósági eljáráshoz, mint
 - a törvényes bíróhoz való jogot;
 - a pártatlan bírósághoz való jogot; illetve
 - a bírósághoz fordulási jogot; továbbá
- a jogorvoslathoz való jogot.

Az előzőekben állítottakat koronázta meg a Kúria végzésével, mert a megszorító és jogorvoslathoz való jogot korlátozó értelmezésével végleg elzárta az indítványozót attól, hogy a hatósági és bírósági eljárások során elkövetett jogsértések orvosolhatók legyenek.

A Kúria végzésében azt állapította meg, hogy nem tapasztalt olyan körülményt, amely alapján a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn, a felvetett jogkérdésnek (a közigazgatási szerv részéről történő jogalkotás és annak bírósági elfogadása) nincs különleges súlya és társadalmi jelentősége, az indítványozó nem tett eleget a befogadhatóság körében indokolási kötelezettségének.

A Kúria ezen legutóbbi megállapítás (befogadhatóság hiánya) tekintetében annak ellenére jutott erre az álláspontra, hogy a felülvizsgálati kérelem gyakorlatilag teljes terjedelmében a befogadhatóság kérdését részletezi a 2. oldal lap tetejétől kezdődően (A.) Befogadhatóság Ad.1./ és Ad.2./), felhívva a Kúria figyelmét arra, hogy „A ... felülvizsgálati kérelem további része is gyakorlatilag a befogadhatóság kérdését érinti, hiszen minden egyes megjegyzés és hivatkozás a bíróságnak a felperes alapvető eljárási és anyagi jogának sérelmével járó tevékenységével foglalkozik.” (2. oldal Ad.2. harmadik bekezdés)

Ad.2./ Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a.) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

AZ ÁLLAM

Az Országgyűlés

1. cikk

(1) MAGYARORSZÁG legfőbb népképviselői szerve az Országgyűlés.

(2) Az Országgyűlés

b) törvényeket alkot;

ALAPVETÉS

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus állam.

R) cikk

(1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.

(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

T) cikk

(1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg. Sarkalatos törvény eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet és a különleges jogrendben alkotott jogszabályok kihirdetésének szabályait.

(2) Jogszabály a törvény, a kormányrendelet, a miniszterelnöki rendelet, a miniszteri rendelet, a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete, az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendelete és az önkormányzati rendelet.

SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG

I. cikk

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg.

XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és észszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

Dr. Kolláth Zoltán József egyéni ügyvéd

szám

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

AZ ÁLLAM

A bíróság

25. cikk

(1) A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. Bíróság a rendes és a közigazgatási bíróság.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

b.) A megsemmisíteni kért bírói döntések alaptörvény-ellenességének részletes indokolását az indítványozó a következők szerint adja elő

ba.) Elméleti számvetés

1./ Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) indokolása szerint az Alkotmányban biztosított jog nem lehet egyenlő pusztán alapjogsérelemmel, annál szélesebb értelme van. A szöveg első értelmezését a 65/1992. (XII. 17.) AB határozat adta. Ez a következőképp határozza meg az alkotmányjogi panasz, illetve az Alkotmányban biztosított jog sérelmét: „az alkotmányjogi panasz az Alkotmányban szabályozott alapvető jogok védelmének eszköze, amely alapvető jogok rendeltetése az, hogy az államhatalommal szemben alkotmányos garanciákat teremtsenek az állampolgár, az egyén vagy egy közösség jogainak védelmére, cselekvési autonómiájának biztosítására.”

2./ Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) (a továbbiakban: Alaptörvény) AZ ÁLLAM A bíróság 24. cikk (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. [3098/2014. (IX.11.) AB végzés].

Az Alaptörvény AZ ÁLLAM A bíróság 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerint az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. A (3) bekezdés b) pontja értelmében az Alkotmánybíróság a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. §-a szerint az Alaptörvény AZ ÁLLAM A bíróság 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. („valódi alkotmányjogi panasz”).

Az Abtv. 43. § (1) bekezdése rendelkezik arról, ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában az alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

3./ Az Alaptörvény ALAPVETÉS R) cikk (1) bekezdése szerint az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja. Nyilvánvaló, hogy az Alaptörvénnyel való összhang biztosításához az Alaptörvény szövegének értelmezésére van szükség. Erre vonatkozóan pedig az ALAPVETÉS R) cikk (3) bekezdése azt írja elő, hogy az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a Nemzeti Hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.

4./ Az Alaptörvény AZ ÁLLAM A bíróság 28. cikkének megfelelően, a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Kijelenthető, hogy az Alaptörvény AZ ÁLLAM A bíróság 28. cikke államszervezeti és nem alapjogi katalógusbeli rendelkezés, amely a bíróságoknak címzett jogértelmezési segédszabályt tartalmaz, és amely nem tekinthető [hasonlóan az Alaptörvény ALAPVETÉS B. cikk (1) bekezdése szerinti jogbiztonság elvéhez] olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére alapítva alkotmányjogi panasszal lehetne fordulni az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróság az ezzel kapcsolatos álláspontját a 3059/2015. (III.31.) AB végzésében akként fogalmazta meg, hogy ... a rendelkezés a bíróságok számára fogalmaz meg jogértelmezési követelményt. Ezen megállapítást meghaladóan azonban még további elveket is figyelembe kell venni.

5./ Fontos hangsúlyozni, hogy az Alkotmánybíróság elvárja a rendes bíróságoktól, hogy ítélezésük során az ügy alapjogi aspektusait figyelembe vegyék. Az Alaptörvény AZ ÁLLAM A bíróság 28. cikkének első mondata (a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik) az állam (a bíróságok) kötelezettségévé tette, hogy az alapjogokat a magánjog alanyai közötti viszonyokban is érvényre juttassa. Emellett természetesen a jogalkotó feladata az Alaptörvényben foglalt jogok érvényesítése a normaalkotási tevékenysége során, de amint a magánjogi jogszabályoknak meg kell felelniük az Alaptörvényben foglaltaknak, úgy a magánjogi jogalanyokra is – közvetett módon – kihat az Alaptörvény normatartalma, a valódi alkotmányjogi panasz intézményén és a rendes bíróságok alkotmánybírósági határozatokra alapított joggyakorlatán keresztül.

Ezzel a rendes bíróságok ítélező tevékenysége ténylegesen is alkotmányjogilag kötötté vált, tevőleges védelmi kötelezettségük keletkezett az alapjogvédelem terén. Az Alaptörvény említett rendelkezése azt a kötelezettséget rója a rendes bíróságokra, hogy az elbírálandó ügyek alkotmányjogi aspektusát, alapjogi relevanciáját felismerjék, az érintett alapvető jogok tartalmát feltárják, és erre tekintettel értelmezzék és alkalmazzák konkrét jogvitákban a jogszabályokat. Amint az Alkotmánybíróság azt az alkotmányjogi panasz jogintézményével összefüggésében kifejtette: „[a] bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]; 13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [30]}.

Mindezek – amint ezt az Alkotmánybíróság már több esetben is hangsúlyozta – nem azt jelentik, hogy a bíróságoknak közvetlenül az Alaptörvény rendelkezéseire kellene alapítaniuk a döntéseiket, hanem azt, hogy az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések értelmezése és a konkrét tényállásra való alkalmazása során figyelemmel kell lenniük a releváns alkotmányossági szempontokra {7/2013. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [33]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [20]}.

6./ A bíróságról az Alaptörvény AZ ÁLLAM 25-28. cikkei rendelkeznek. A bíróságok jogalkalmazó tevékenységet folytatnak, munkájukat a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően, meghatározott rend alapján végzik. A bíróságok az igazságszolgáltatást gyakorló, más hatalmi ágaktól független, politikailag és világnézetiileg semleges, önálló hatóságok. A bíróságok feladatait a bírók és egyéb bírósági alkalmazottak látják el.

7./ Az igazságszolgáltatás alapelvei között került rögzítésre a tisztességes eljárás elve, amely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy bírói útra tartozó ügyét független és pártatlan bíróság, észszerű határidőn belül, tisztességes eljárás keretében bírálja el. A tisztességes eljáráshoz való jog az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezményben (Róma, 1950. november 4.) is szereplő olyan alapvető jog, amely az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódóan a bírósági eljárás alkotmányos garanciáit biztosítja, és amely további részjogosítványokra bontható.

8./ Az Alaptörvény SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdése a következőket tartalmazzák:

XXIV. cikk (1); Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és észszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

XXVIII. cikk (1); Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.

A bírósághoz fordulás joga tehát a tisztességes eljárás egyik részeleme. A bírósághoz fordulás jogából az a kötelezettség hárul az államra, hogy a jogviták elbírálására bírói utat biztosítson. Az Alkotmánybíróság – ahogyan az a 3165/2014. (V.23.) AB végzés Indokolás [16] pontja alapján megállapítható – a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog lényegét az alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok érvényesülésében értelmezi.

9./ Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a kezdetektől fogva kitűnik, hogy a jogállamiság nélkülözhetetlen elemének tekinti a jogbiztonságot. A kontinentális jogban a jogbiztonság kifejezi azt az „alapelvet”, hogy elsődlegesen a jogban, tartalmában és stabilitásában lehet bízni.

Az Alkotmánybíróság több határozatában is foglalkozott a jogbiztonság fogalmával. A 9/1992. (III. 5.) határozatában kimondta: „a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság; a jogbiztonság az állam köteletségévé teszi [...] hogy az egyes jogszabályok világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. [...] a jogbiztonság [...] az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is megköveteli. Ezért alapvetőek a jogbiztonság szempontjából az eljárási garanciák. Csak formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működnek alkotmányosan a jogintézmények”. A jogbiztonság tehát az állam köteletségévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze és egyes részterületei is megfeleljenek ezen alkotmányos elvnek.

Az irányadó Alkotmánybírósági tétel szerint a jogállamiság elvéből adódó alapvető követelmény, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtsék ki tevékenységüket. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Ezt erősíti meg az Alkotmánybíróság 11/1992. (III.5.) AB határozata is, amely kimondja, hogy „a jogállamiság és jogbiztonság elvéből fakadnak az eljárási garanciák; ezek alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából. Csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működik alkotmányosan a jogszolgáltatás.”

Tehát már magában a jogalkotási folyamatba is olyan intézményes garanciák beépítése szükséges, amelyek képesek hatékonyan megakadályozni az alkotmánnyal összhangban nem álló normák megszületését.

A jogbiztonság általános eleme kell, hogy legyen a társadalmi viszonyok szabályozottsága, a jogi szabályozás egyértelműsége, a jogszabályok tényleges alkalmazhatósága, az indokolatlan változtatások elkerülése, a jogalkalmazás egységessége és kiszámíthatósága, valamint a jogalkalmazói döntések végrehajtottsága.

10./ A korábban felhívott Alkotmánybírósági döntésből is látható, hogy a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, hanem az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. A jogállamiság ugyanis lényegében nem állapot, hanem folyamat. A jogállamiságnak minden állami döntésben, cselekvésben, mulasztásban újból érvényesülnie kell.

Mindezekből egyértelműen következik, hogy a bíróságoknak törvénykezési gyakorlatuk során a vonatkozó jogszabályokra maradéktalanul támaszkodva kell meghozniuk döntésüket.

Ezen jogszabályok közé pedig (még ha az Alaptörvény az ALAPVETÉS T) cikke szerint nem is tekinthető jogszabálynak) egyértelműen az Alaptörvényt is be kell sorolni, hiszen a bíraskodás minden területén megjelennek olyan alkotmányos alapelvek, amelyek az Alaptörvény szintjén kerülnek rögzítésre. Így az olyan ítélkezési gyakorlat, amelyben nem érvényesülnek az Alaptörvény rendelkezései, azok figyelmen kívül hagyásával születik döntés, nem felel meg a jogbiztonság követelményének.

bb.) A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelme

Az Alkotmánybíróság gyakorlata

1./ A tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés] az Alkotmánybíróság már számos ügyben foglalkozott. Egyik legutóbbi határozatában {lásd: 17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [36]–[39]}, valamint az abban felhívott és az arra támaszkodó döntésekben az alábbiak szerint összegezte ennek tartalmát.

A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés] nem azonosítható a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, amelyet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése garantál. „A tisztességes hatósági eljárás követelménye egyetlen hatósági eljárásban sem sérülhet, jöllehet az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményrendszer eltérő lehet az egyes szakigazgatási eljárásokban, azok sajátosságaira tekintettel” {3223/2018. (VII. 2.) AB határozat, a továbbiakban: Abh1., Indokolás [34]}.

2./ Jogállami keretek között a „tisztességes” (fair, méltányos, kiegyensúlyozott) karakter minden közhatalom erejével felruházott eljárással szemben követelmény. Ezért a sajátosságok figyelembe vétele mellett, de a hatósági eljárásban is meg kell jelennie a fair eljárás követelményeinek, amely követelményeket az alapjogi jogalanyisággal rendelkező ügyfeleknek alanyi jogként, végső fokon alapjogként ki kell tudni kényszeríteni. E jogok érvényesíthetősége a hatóság működésének korlátja, jogszerű eljárásának pedig mércéje. Az ezek szerinti jogállami követelményrendszernek a megnyilvánulása az, hogy az Alaptörvény XXIV. cikke önálló, az ügyintézés alapjogaként ismeri el a fair hatósági eljáráshoz való jogot. Az alapjogi jogvédelem kiterjed a hatóságok részrehajlás nélküli, tisztességes módon és észszerű határidőn belüli ügyintézésére, a hatósági aktusok törvényben meghatározott indoklására [XXIV. cikk (1) bekezdés], valamint a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésére [XXIV. cikk (2) bekezdés] {Abh1., Indokolás [28]–[29]; legutóbb megerősítette például: 28/2019. (XI. 4.) AB határozat, Indokolás [74]}.

3./ A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog tartalmaként az Alkotmánybíróság számos olyan részjogosítványra mutatott rá gyakorlatában, amelyek az ügyfelet helyezik középpontba, és amelyek érvényesítése a vizsgálati típusú hatósági eljárás alaki és anyagi hatékonyságát (gyorsaságát, szakszerűségét, törvényességét), összességében jognak alárendeltségét hivatottak szolgálni. E részjogosítványok a korlátozhatóság szempontjából az Alaptörvény SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG I. cikk (3) bekezdésének hatálya alá tartoznak. Ilyennek minősül például a határozat közlése {6/2017. (III. 10.) AB határozat, Indokolás [37]–[39]} és a közlés módja {17/2015. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [109], megerősítette: 35/2015. (XII. 16.) AB határozat, Indokolás [27]}; a fegyveregyenlőség az olyan hatósági eljárásokban, amelyek ellenérdekű ügyfelek részvételével zajlanak {10/2017. (V. 5.) AB határozat, Indokolás [61]–[63]} és az iratbetekintéshez való jog {Abh1., Indokolás [36]}. Az Alkotmánybíróság azt is megállapította már, hogy „az eljárás megindulásáról való értesítés joga, valamint a bizonyítékok megismerésének joga a nyilatkozattételhez és a védekezéshez való jogon keresztül a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog értelmezési tartományához szükségképpen hozzátartozik” {3311/2018. (X. 16.) AB határozat, Indokolás [33]}.

4./ Az Alkotmánybíróság egyik legutóbbi releváns határozatában {3090/2019. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [30]} azt is kimondta, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséhez hasonlóan a hatósági eljárásnak összességében szemlélve mindvégig tisztességesnek kell lennie. Utóbbi megközelítésben nincs helye a korlátozás igazolásának, mert már magának a fair minőségnek a megállapítása is mérlegelés eredménye.

A fenti elvek alkalmazása a jelen ügyre

1./ A fentiekben már részletezett tényállást nem ismételve, de a lényeges csomópontokat az indítványozó az alábbiakban említi meg:

A Békési Járásbíróság 4.P.20.321/2016/52. számú ítéletével megállapította, hogy a földtulajdonosi közösség 2/2016. (VIII.12.) számú – az indítványozót az előhaszonbérleti jog gyakorlásából kizáró – határozata érvénytelen. Az első fokú ítéletet a Gyulai Törvényszék 9.Pf.25.235/2018/12. számú ítéletével ebben a részében helybenhagyta, a Kúria pedig Pfv.I.21.435/2018/8. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, továbbá a Kúria ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjog panaszt az Alkotmánybíróság a IV/1661-6/2019. számú végzésével visszautasította.

A jogerős ítélet kézhezvételét követően az indítványozó határozott és pontos tartalmú nyilatkozatot tett arra nézve, hogy előhaszonbérleti jogával élni kíván, illetve a megkötött haszonbérleti szerződést, az abban rögzítetteket elfogadja.

Az indítványozó az előhaszonbérleti jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozatát a földtulajdonosi közösség részére megküldte, illetve a vadászati hatóság felé a hatósági nyilvántartásba történő bejegyzés iránti kérelmet terjesztett elő. A megindult közigazgatási eljárás nem tűnt különösebben bonyolultnak, ugyanis a Vhr. 2/A. § (3) bekezdése, taxatív felsorolással rögzíti azokat a feltételeket, amelyek nem teljesülése esetén a kérelmet el kell utasítani.

2./ A közigazgatási eljárásba azonban „belépett”, egy – a jogi képviselőt a mai napig nem igazoló – ügyvéd és az egyszerű ügy azonnal bonyolulttá vált, legalábbis az ügy körül bábáskodó személyek azzá tették.

3./ A vadászati hatóság a helyett, hogy teljesítette volna az indítványozó bejegyzési kérelmét – az igazolás nélkül eljáró ügyvéd levelének keltezési napján (!) meghozta 02/18/02496-4/2018. számú végzését - amelyben teljesen rosszhiszemű jogértelmezés mellett - az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 48. § (3) bekezdésére hivatkozással felhívta az indítványozót, hogy kezdeményezzen bírósági eljárást a hatósági nyilvántartásba vételi eljárás iránti kérelem kötelező mellékletét képező – előhaszonbérleti jogon alapuló – haszonbérleti szerződés létrejöttének és érvényességének megállapítása iránt.

A vadászati hatóság

- teljesen rosszhiszemű, az Ákr. 2. § (1) bekezdésébe [A közigazgatási hatóság (a továbbiakban: hatóság) jogszabály felhatalmazása alapján, hatáskörét a jogszabály keretei között, rendeltetésszerűen gyakorolva jár el.], továbbá (2) bekezdés a) pontjába [A hatóság a hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség, az ügyféllel való együttműködés és a jóhiszeműség követelményeinek megfelelően...], illetve (2) bekezdés b) pontjába [a törvény előtti egyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, indokolatlan megkülönböztetés és részrehajlás nélkül jár el.] ütköző magatartást tanúsított;
- eljárása nyilvánvaló volt, nem akarta az indítványozót a hatósági nyilvántartásba bejegyezni, helyette – művileg megkreált jogértelmezéssel - jogot alkotott és az indítványozónak egy – nem létező jogszabály alapján - eljárási rendet írt elő! Nem lehet ugyanis másként értékelni a hivatkozott végzésben rögzítetteket, ugyanis az indítványozó részére egy külön eljárási rend került leírásra, olyan eljárási rend, amelyet hatályos jogszabály nem rögzít. Nem volt kétséges a vadászati hatóság szándéka, egyrészt segíteni az ellenérdekű – egyelőre nyilvántartásban lévő – vadászatra jogosultnak ([REDACTED]), másrészt az indítványozót egy időre távoltartani a bejegyzéstől, harmadrészt a bejegyzési kérelmet véglegesen elutasítani.

A perindításra rászorító diktátum üzenete egyértelmű volt, amennyiben az indítványozó nem teljesíti a perindítást, akkor egészen biztosan nem lesz bejegyezve a nyilvántartásba. Ez már önmagában joggal való visszaélés, amit az Ákr. §-a egyértelműen tilt!

A vadászati hatóság azonban az Ákr. 48. § (3) bekezdését jogsértő módon alkalmazta, és az Alaptörvény AZ ÁLLAM A bíróság 28. cikk első mondatába ütköző módon is értelmezte, ugyanis az indítványozónak a bejegyzési eljárásban és azon kívül sem volt, sem perindítási jogosultsága, sem perindítási kötelezettsége, tekintettel arra, hogy ilyen jogosultságot vagy kötelezettséget – a haszonbérleti szerződést, annak létrejöttét, érvényességét illetően – semmilyen jogszabály nem adott, de nem is írt elő.

4./ A vadászati hatóság jogszabályt alkotó előírása már csak azért sem volt helyénvaló, mert – a későbbiekben részletezett jogszabályi hivatkozások alapján erre hatásköre, legfőképpen pedig jogszabályi feljogosítottsága nem volt.

Az indítványozó az előhaszonbérleti jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozatának előterjesztésével a földtulajdonosi közösség és a [REDAKTOR] – 2016. november 28-án megkötött – haszonbérleti szerződés alapján létrehozott jogviszonyba belépett. A haszonbérleti szerződést a vadászati hatóság jóváhagyta, így az érvényes és joghatályosan létrejött, a haszonbérleti szerződés – jóváhagyott tartalma pedig – nem változott!

5./ A vadászati hatóság - az indítványozó per megindítására történő kötelezése mellett -, nagyvonalúan mellőzte a Vhr 2/A. §-ában foglalt - így különösen a Vhr. 2/A. § (3) bekezdése - rendelkezéseit, amelyek alapján a vadászati hatóságnak nincs vizsgálódási lehetősége, perindításra pedig a rendelkezésére álló jogszabály szövege szerint nem kötelezhetett!

A vadászati hatóság rosszhiszemű és ügyféljogot teljes mértékben sértő eljárásának eredménye az is – lehet, hogy nem olvasták el rendesen a meghatalmazással nem igazolt ügyvéd levelét -, hogy figyelembe kellett volna vennie, az „ügyvédi levélben” csupán annyi került rögzítésre, hogy nem értik a bejelentés indokolását. A későbbiekben részletezendő jogszabály pedig azt rögzíti, hogy csupán a nyilatkozat előterjesztésének kell megtörténnie, ahhoz indokolást nem kell tenni. Egyébként pedig az előhaszonbérleti jog érvényesítésével kapcsolatos nyilatkozatnak indokolása nem volt!!!

6./ Ami az alperes előkérdéssel kapcsolatos szándékosan téves elképzeléseit illeti, ki kell emelni

- a Fővárosi Törvényszék 3.Kpkf.670.155/2020/2. számú végzésének azon részét, amelyben rögzítést nyert, hogy az elsőfokú közigazgatási eljárás érdemi kérdése az, hogy a bejegyzésre irányuló kérelem alapos és teljesíthető-e; illetve
- a BH 2021. 1. 27. eseti döntés szerint a vadászati hatóságnak a nyilvántartásból való törlés, illetve a nyilvántartásba való bejegyzés iránt indított eljárásban regisztratív hatóságként azt kell vizsgálnia, hogy a kérelmet előterjesztő fél kérelme a vadászati törvény és a végrehajtására kiadott rendeletben foglaltaknak teljeskörűen megfelel-e, a kérelem az ott előírt mellékleteket tartalmazza-e, ennek teljesítése esetén a törlésről, illetőleg a bejegyzésről kell határoznia; továbbá
- a Kúria Pfv.20971/2020/10. számú precedensképes határozata a következőket rögzíti: „Ahogy a Kúria már a BH 2021 27. számú eseti döntésében is rámutatott, a vadászati hatóság nem jogosult a bejegyzés alapjául szolgáló polgári jogi jogviszony okról dönten, azaz eljárása során nem vizsgálja vizsgálhatja a haszonbérleti szerződés érvényességét, arról érdemben nem dönthet, vizsgálata csak a törlésre, illetőleg bejegyzésre vonatkozó kérelem jogszabályi megfelelőségére és a jogszabály által megkívánt mellékleteke teljeskörű rendelkezésre állására terjed ki.

Vélhetően a vadászati hatóság nem ismerte a Kúria Kfv.37.214/2020. számú határozatát (BH 2021.1.27. számú eseti döntés), amely szerint a vadászati hatóságnak a nyilvántartásból történő törlés, illetve a nyilvántartásba történő bejegyzés iránt indított eljárásban regisztratív hatóságként azt kell vizsgálnia, hogy a kérelmet előterjesztő fél kérelme a vadászati törvény és a végrehajtására kiadott rendeletben foglaltaknak teljeskörűen megfelel-e, a kérelem az ott előírt mellékleteket tartalmazza-e, annak teljesítése esetén a törlésről, illetőleg a bejegyzésről kell határoznia.

Az indítványozó felhívja a figyelmet arra, hogy a kúriai határozat egyébiránt nem tesz említést egy szó erejéig sem arról, hogy a vadászati hatóságnak bármilyen hiánypótlási, perre utasítási lehetősége lenne, csupán a Vhr. 2/A. §-ában foglalt feltételek meglétét kell vizsgálni. És ami még ennél is fontosabb az az, hogy a hivatkozott határozat és eseti döntés a haszonbérleti szerződés keletkezését és megszűnését tekintette vizsgálódási alapként, nem pedig az előhaszonbérleti jog érvényesítésének körülményét!

A vadászati hatóságnak tehát semmilyen a Vhr-ben rögzített körülmények ellenőrzését meghaladóan nem volt jogosultsága - jogszabályban nem rögzített - kötelezettségeket előírni!!!

7./ A vadászati hatóság egyébiránt megsértette az Ákr. 2. § (1) bekezdésében, különösen megsértette ugyanezen szakasz (2) bekezdése a)pontjában, és kifejezetten megsértette a (2) bekezdés b) pontjában rögzítette jogelveket, ugyanis messzemenően mellőzte a törvény előtti egyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének megtartását, az indokolatlan megkülönböztetést és részrehajlást. Az eljárásnak már ezen a pontján is nyilvánvalóan felmerül a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelme.

A vadászati hatóság ugyanis az általa preferált [REDACTED] - a Vhr. 2/A. §-ában foglaltak alapján - úgy jegyezte be hatósági nyilvántartásába, hogy tőle nem kért semmilyen a haszonbérleti szerződés érvényes létrejöttét igazoló, vagy megállapító bármilyen határozatot, ugyanakkor az indítványozót ugyanezen jogszabályhely alapján kényszerítette - jogszabályi rendelkezés megalkotásával - perre!

Ez pedig semmiképpen nem felel meg sem a hatóságot az eljárási törvények alapján terhelő kötelezettségek teljesítésének, sem pedig az Alkotmánybíróság gyakorlata által is következetten elvárt tisztességes hatósági eljáráshoz való jog védelmének.

8./ A vadászati hatóság - a bábák közreműködésével - művét megkoronázva, a BE/33/536-11/2021. ügyiratszámú határozatával az indítványozónak a [REDACTED] kódszámú vadászterület vadászatra jogosultjaként történő hatósági nyilvántartásba vétele iránti kérelmét elutasította.

A vadászati hatóság határozatának indokolásában azt rögzítette, hogy „... a vadászati hatóságnak az Ügyfél által előterjesztett vadászatra jogosult nyilvántartásba vétele iránti kérelem teljesíthetősége kapcsán azt kellett vizsgálnia, hogy az érintett vadászterület vonatkozásában létrejött-e a Földtulajdonosi Közösség és az Ügyfél között egy hatályos haszonbérleti szerződés.”, majd megállapította, hogy „...haszonbérleti szerződés hiányában a nyilvántartásba a [REDACTED] a vadászati jog jelenlegi jogosultja, a [REDACTED] (megjegyzés az indítványozótól: ilyen név már nincs!) helyett nem jegyezhető be, ezért a kérelmet a rendelkező részben foglaltak szerint elutasítom.”

9./ Egyértelműen megállapítható volt az, hogy a vadászati hatóság mellőzte a Vhr. 2/A. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak helyes alkalmazását, amely rendelkezések egyértelmű eligazítást adnak a bejegyzési kérelem terén. Nagyon fontos és külön ki kell emelni, hogy a Vtv. nem ad lehetőséget semmilyen hiánypótlási felhívásra, a kérdés egyszerű, eldöntendő kérdés; a haszonbérleti szerződésben rögzítettek vagy biztosítják a vadgazdálkodási üzemtervben foglaltakat, vagy nem! Amennyiben pedig a vadgazdálkodási üzemtervben foglaltak biztosítva vannak, akkor a vadászati hatóságnak nemcsak a haszonbérleti szerződést kell jóváhagynia, hanem egyidejűleg a vadászatra jogosultat is be kell jegyeznie a nyilvántartásába. (Mint ahogyan ez megtörtént a [REDACTED] esetében is.

A Vtv. 15. § (1) bekezdés szerint a vadászati jog haszonbérletére a mezőgazdasági haszonbérletre vonatkozó szabályokat a Vtv-ben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A Vtv. 17. §-a rögzíti, hogy a haszonbérleti szerződésnek mit kell tartalmaznia, a 18. § (1) és (2) bekezdése pedig a vadászati hatóság eljárási lehetőségeit részletezi, ennek körében a 18. § (4) bekezdése bír kifejezetten nagy jelentőséggel; A vadászati hatóság nem hagyja jóvá a vadászati jog haszonbérletére kötött szerződést, ha nem biztosított a vadgazdálkodási üzemtervben foglaltak - ideértve annak természetvédelmi előírásait is - végrehajtása.

És itt a lényeg; a Vtv. alapján a vadászati hatóságnak nincs jogosultsága, de még csak lehetősége sem a haszonbérleti szerződés létrejötte tekintetében vizsgálódást lefolytatni, amennyiben a haszonbérleti szerződést benyújtják hozzá (ami egyben a vadászatra jogosult nyilvántartásba vételi kérelmének is minősül) csak és kizárólag egyet tehet, megvizsgálja vadgazda-szakmailag, hogy a vadgazdálkodási üzemtervben foglaltak biztosítottak-e, amennyiben igen, akkor a haszonbérleti szerződést a Vtv. 18. § (2) bekezdés első mondata alapján jóváhagyja, amennyiben nem, akkor a haszonbérleti szerződést nem hagyja jóvá. És mindez a [REDACTED] esetében meg is történt!

10./ A vadászati hatóság azonban egy svédcsavarral és jogalkotó tevékenység kifejtésével megfordította az ügyben a szerepeket, jogszabályt alkotva és jogellenesen kreált egy felperest (indítványozó), akinek kötelezettségévé tette a perindítást, a helyett, hogy a rá vonatkozó jogszabály (Vhr. 2/A. § (3) bekezdés) szerint járt volna el, és az indítványozót a hatósági nyilvántartásba bejegyezte volna.

Amennyiben pedig a bejegyző határozat bármely érintettnek nem tetszik, akkor - és ez már tényleg jogszabályon alapuló lehetőség - pert indíthatott volna a támadott közigazgatási határozat megváltoztatása érdekében. Ennek megfelelően az indítványozó bejegyzése esetén vagy a földtulajdonosi közösség, vagy a [REDACTED] amit a vadászati hatóság még az elutasító végzésében is Vadgazdálkodási Társaságként említ! [ennyit a pontosságról]) indíthatott volna pert a bejegyzésre vonatkozó határozat megtámadása érdekében.

E helyett azonban a vadászati hatóság rosszhiszemű magatartásával és jogalkotó tevékenységével az indítványozót sújtotta, sajnos eredményesen, úgy, hogy közben a jogosulatlanul bejegyzett vadgazdálkodási társaság még most is gyakorolja az őt meg nem illető jogokat és vadászik, hírelve azt, hogy milyen ügyesen jártak el, nyilván segítséggel !!!!!

11./ Összegezve; a vadászati hatóság az eljárásának gyakorlatilag minden lépésében figyelmen kívül hagyta az Alkotmánybíróság gyakorlatában következetesen érvényesülő tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot, amely diszkriminatív eljárás volt és amelynek „eredménye” egyértelműen az indítványozót sújtotta mindvégig.

A vadászati hatóság eljárása során a részrehajlás nélküliségnek még a látszatát sem próbálta fenntartani, döntései bármennyire is meg voltak indokolva, egyértelműen azt üzenték, hogy az indítványozó nem lesz a vadászatra jogosultak hatósági nyilvántartásába bejegyezve!

Az előzőekben foglaltak alapján alappal állapítható meg az, hogy a hatósági eljárás lefolytatása teljes ellentétben állt az Alkotmánybíróság által megfogalmazott azon követelménnyel, hogy a hatósági eljárásnak összességében szemlélve mindvégig tisztességesnek kell lennie. A vadászati hatóság jogot alkotott, az indítványozót - nem létező tényállás és jogszabály alapján - perre kötelezte, majd a bejegyzési kérelmét elutasította! Ez több, mint joggal visszaélés, egyébiránt más jogágbeli kérdéseket is felvet az ügy!

bc.) A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, mint a pártatlan bírósághoz való jog sérelme

Az Alkotmánybíróság gyakorlata

1./ A 166/2011. (XII. 20.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette álláspontját a strasbourgi joggyakorlatot is figyelembe vevő korábbi határozatait felidézve, a bíróság pártatlanságának követelményével kapcsolatban is, „miszerint a pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítéletmentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben.

2./ Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében« [...] [A]z Alkotmánybíróság hivatkozott a Bíróság által alkalmazott ún. kettős tesztre, miszerint a szubjektív teszt keretében az eljáró bíró személyes magatartását, vagyis azt vizsgálja, hogy volt-e az eljárás során olyan megnyilvánulása, amelyből a pártatlanságának hiányára lehet következtetni. Az objektív megközelítés pedig annak vizsgálata, hogy volt-e objektíve igazolható oka a pártatlanság hiánya feltételezésének [...], vagyis az adott szabályozás biztosítja-e a pártatlanság követelményét, ideértve azt is, hogy az eljárás a közösség, elsősorban a jogkeresők oldaláról nézve objektíve nem támaszthat kételyeket a pártatlanságot illetően.

3./ Az Alkotmánybíróság 34/2013. (XI. 22.) számú határozatában is rögzíti, hogy megítélése szerint a független és pártatlan bírósághoz való jog a tisztességes eljárás követelményrendszerének olyan lényeges elemei, amelyek érvényesülése nélkülözhetetlen a többi alkotmányos alapjog védelméhez. E követelmények nyújthatnak ugyanis garanciát arra, hogy a felek egyéni jogairól egy valóban semleges fórum hoz döntést.

4./ Másfelől a független és pártatlan bíróság a jogállamok működésének egyik legfontosabb alapelve. A demokratikus jogállamokban ugyanis nélkülözhetetlen, hogy a bíróság döntései a kötelező erő, és a véglegesség igényével léphessenek fel. A bíróság pedig kizárólag akkor felelhet meg ezeknek a várakozásoknak, ha eljárásait függetlenül és pártatlanul, a tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerével összhangban folytatja {erről lásd: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]}. Független és pártatlan bíráskodás hiányában az egyéni jogok érvényesítése szenved csorbát. Mindebből következik, hogy a tisztességes eljárás követelményrendszerének szerves részét alkotó függetlenség és pártatlanság a demokratikus jogállamokban feltétlen érvényesülést kívánó alkotmányos igényként jelentkeznek.

A fenti elvek alkalmazása a jelen ügyre

1./ Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatában a tisztességes eljáráshoz való jog és általában az alapjogok hatékony védelme körében is kiemelten hangsúlyozza a pártatlan bírósági eljárás szükségességét, mint ezek biztosítékát.

2./ Az Alkotmánybíróság gyakorlatában betöltött kiemelt szerepével ellentétesen a jelen alkotmányjogi panasz tárgyát képező eljárásban a pártatlan eljárásnak még a látszata is alig kapott szerepet. Összhangban a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmére vonatkozóan kifejtett érveléssel, már a peres eljárást megalapozó hatósági eljárás során is súlyos kétségek merültek fel az eljárás pártatlanságára vonatkozóan, amelyet a Szegedi Törvényszék ahelyett, hogy a peres eljárás során orvosolta volna, gyakorlatilag csak tovább súlyosbította.

bd.) A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, mint a bírósághoz forduláshoz való jog sérelme

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata

1./ Az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata értelmében az eljárásban részt vevő feleknek joguk van arra, hogy az általuk az ügyük szempontjából relevánsnak tartott észrevételeiket előadják. Ez a jog csak abban az esetben tekinthető hatékonynak, ha az észrevételeket valóban „tárgyalják”, vagyis a perbíróság azokat megfelelően megfontolja. Másképpen fogalmazva: a „bíróság” köteles megfelelően megvizsgálni a felek által előterjesztett beadványokat, érveket és bizonyítékokat (Kraska kontra Svájc, § 30; Van de Hurk kontra Hollandia, § 59; Perez kontra Franciaország, § 80). Annak érdekében, hogy a 6. cikk által biztosított jog hatékony legyen, a hatóságoknak „gondosan” kell eljárniuk – ennek kapcsán lásd ügyvéd által képviselt fellebbező fél vonatkozásában a Göc kontra Törökország [GC] ügyet (§ 57).

Az Alkotmánybíróság gyakorlata

1./ A tisztességes eljárás követelményei közül a törvényes bíróhoz való joggal, illetőleg a törvényes bírótól való elvonás tilalmával kapcsolatban az Alkotmánybíróság korábbi határozatában kifejtette: „[a]z Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és az Egyezmény 6. Cikk 1. pontja értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét a törvény által felállított bíróság bírálja el. A törvény által felállított bíróságra vonatkozó követelmény magában foglalja a törvényes bíróhoz való jogot, vagyis azt, hogy egy konkrét ügyben az eljárási törvényekben megállapított általános hatásköri és illetékességi szabályok szerint irányadó bírói fórum (bíró) járjon el.” {32/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [32]}

2./ A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos érvényesülése tehát magában foglalja az eljárás azon követelményét, hogy az megindítható legyen egy arra hatáskörrel rendelkező bírói fórum előtt. Ahogy azt az Alkotmánybíróság már az Alkotmány 57. § -ával összefüggésben is kifejtette – amely esetjogot az alaptörvényi megfogalmazás azonossága miatt a mai napig irányadónak tart a fórum –, az eljárásnak ahhoz kell vezetnie, hogy a bíróság a perbe vitt jogokat és köteleességeket az ott írt módon valóban „elbírálja”: az összes, az Alkotmányban részletezett követelmény – a bíróság törvény által felállított volta, függetlensége és pártatlansága, az, hogy a tárgyalás igazságosan (a nemzetközi egyezmények szóhasználatával: fair, équitablement, in billiger Weise) és nyilvánosan folyjék – ezt a célt szolgálja, csak e követelmények teljesítésével lehet alkotmányosan véglegesnek számító, érdemi, a jogot megállapító döntést hozni.

3./ Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben azt is rögzítette, hogy a bírósághoz való fordulás alapvetőjoga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, „elszenvedői” a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és köteleességeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére. [59/1993. (XI. 29.) AB határozat].

4./ Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint a keresetindítási jog – a bírósághoz fordulás jogával összefüggésben - alapjog. A 2218/B/1991. AB határozat megállapította: „a keresetindítási jog a személynek az a joga, hogy a megsértett alanyi jogának orvoslása végett a bírósághoz forduljon” (ABH 1993, 580, 583.). A 467/B/1997. AB határozat pedig rámutatott: „Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alkotmány 57. § (1) bekezdése által deklarált bírósághoz fordulás joga olyan alapvető jog, amely - hasonlóan az egyéb alapvető jogokhoz - szükséges és arányos korlátozás tárgya lehet” (ABH 2001, 907, 908.). Az alapjogi korlátozásra irányadó mérce szerint az Alkotmánybíróság több esetben vizsgálta a keresetindításra előírt határidők alkotmányosságát.

A fenti elvek alkalmazása a jelen ügyre

1./ Összhangban az Alkotmánybíróság hivatkozott gyakorlatával a bírósághoz fordulás jogának nélkülözhetetlen eleme, hogy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság a perbe vitt jogkérdést a törvények által előírt szabályok alapján elbírálja.

A Szegedi Törvényszék ezzel szemben gyakorlatilag nem látta el az Alaptörvényben és törvényben előírt feladatát, az elé vitt jogkérdések elbírálása csak formálisan tekinthető a bírósághoz forduláshoz való jog biztosításának, tartalmában egyáltalán nem tett eleget a Szegedi Törvényszék azon kötelezettségének, hogy a mindkét fél által perbe vitt jogkérdést elbírálja.

2./ A Szegedi Törvényszék eljárásával megsértette az Alaptörvény SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG XXVIII. cikk (1) bekezdésében, valamint az ÁLLAM A bíróság 28. cikkében rögzítetteket. A Szegedi Törvényszék ezen jogsértéseket azon eljárásával valósította meg, hogy az alapügyben alkalmazni indokolt jogszabályok tartalmát nme vizsgálta meg és nem értékelte helyesen.

A Szegedi Törvényszék ítéletében

- teljes mértékben azonosult a keményen jogsértő magatartást tanúsító vadászati hatósággal, annak eljárását teljes mértékben elfogadva, legitimálva azt;
- kifejtette, hogy a vadászati hatóság helyesen cselekedett, amikor az Ákr. 48. § (3) bekezdését alkalmazta és ugyancsak helyesen döntött akkor is, amikor – a haszonbérleti szerződés hiányára hivatkozással – az indítványozó bejegyzési kérelmét elutasította;
- kitért olyan mellékszálakra, mint a közigazgatási szerv tényállásfelderítési ténykedése, vagy indokolási kötelezettség teljesítése, amely okfejtése szintén jogszabályba ütköző hatósági magatartást legitimált, ugyanis a Vhr. 2/A. §-a – mint alapul szolgáló jogszabályhely – nem követeli meg azt az eljárást, amelyet a vadászati hatóság tényállásfelderítés címén megtett! Az indítványozó itt jegyzi meg, hogy a tényállásfelderítés jogsértő voltát maga a Vhr. 2/A. §-a támasztja alá, ugyanis ez a jogszabályhely semmilyen további tényfeltárási kötelezettséget nem ír elő a hatóságnak, taxatív felsorolja azt, hogy milyen körülményeket kell figyelembe venni és milyen mellékleteket kell benyújtani;
- abszolút nem vette figyelembe azt, hogy azt az elvet, hogy „a különös lerontja az általánost”, nevezetesen, hogy a Vhr. – mint különös jogszabály – előír egy bizonyos eljárási menetet és mint speciális jogszabály megelőzi az Ákr-t, amelyben a tényállásfelderítése, meg még oly sok minden helyet kapott. Ebben a helyzetben az Ákr. szerepe másodlagos, és ezt a Szegedi Törvényszéknek is látnia kellett volna;
- ugyanakkor nem adott választ a vadászati hatóság perre utaló intézkedésének jogszerűségét illetően, de arra sem, hogy a vadászati hatóság az általa kedvezményezett [REDACTED] miért nem utasította perre, miközben az általa egyáltalán nem kedvelt indítványozót erre – jogellenesen – kötelezte.

A Szegedi Törvényszék nem ütköztette az ügyben jelentkező ellentmondásokat és a rendelkezésre álló jogszabályok tartalmát AZ ÁLLAM A bíróság 28. cikk első mondatában rögzített jogelvvvel teljes mértékben ellentétesen értékelte. Amennyiben nem így lett volna, akkor az indítványozó egy – az alapul szolgáló jogszabályoknak - megfelelő tartalmú ítéletet kapott volna, amelyben megállapítást nyert volna, hogy a vadászati hatóság köteles az indítványozót a nyilvántartásába bejegyezni.

3./ A Szegedi Törvényszék ítéletének indokolása a következőket rögzítette; [49] Az alperes jogszerűen járt el amikor a szerződés létrejöttének megválaszolását előkérdésnek minősítette, és az Ákr. 48. § (3) bekezdése alapján a felperest a per megindítására kötelezte, valamint az eljárását az Ákr. 48. § (1) bekezdés a) pontja alapján felfüggesztette.

És ebben az ügyben itt történt meg a legnagyobb jogsértés a bíróság részéről, ugyanis előkérdésről szó sem volt és nem is lehetett - elzárva a bíróság a felperest jogos igényének érvényesítése elől - ugyanis felhívta az Ákr. 48. § (3) bekezdését, amely a következőket rögzíti: Ha a bíróság vagy más szerv előtti eljárás megindítására az ügyfél jogosult, erre őt a hatóság megfelelő határidő tűzése mellett felhívja. Fontos kihangsúlyozni azt, hogy ezen hivatkozott jogszabályhely az ügyfél rendelkezésére álló eljárási jogosultságot rögzíti (és nem kötelezettséget), amelyben foglalt rendelkezést a közigazgatási szerv teljesen átpolitizált és erőszakot téve a jogszabályhely tartalmán - annak érdekében, hogy a felperes véletlenül se kerüljön a nyilvántartásba bejegyzésre - sajnos a bíróság által is elfogadottan -súlyosan jogellenes aktust valósított meg.

A közigazgatási szerv nemhogy felhívta, hanem egyesén kötelezte, ráadásul jogorvoslati lehetőséget nem biztosító végzésével, hogy az indítványozó indítson pert annak megállapítása érdekében, hogy az előhaszonbérleti jogon alapuló haszonbérleti szerződés érvényesen létrejött-e. És itt van a logikai bukfenc az indítványozót bejegyezni nem akaró vadászati hatóság és a bíróság gondolkodásában, ugyanis, ha a vadászati hatóság, mint közigazgatási szerv teszi a dolgát és a Vhr. 2/A. §-ában rögzítettek szerint jár el, akkor az indítványozót a nyilvántartásába bejegyzi és ha valakinek, például a földtulajdonosi közösségnek nem tetszik a döntés, akkor majd ő indít pert a nyilvántartásba történő bejegyzés megtámadása iránt. A jelen helyzetben azonban a vadászati hatóságnak az volt az érdeke és szándéka (nem tudni, hogy a bíróság ezzel miért értett egyet?), hogy a korábban bejegyzett, de utóbb már jogosultsággal egyáltalán nem rendelkező vadászatra jogosultat birtokba tartsa annak érdekében, hogy továbbra is nyugodta és zavartalanul tudjon vadászni!!!

A Szegedi Törvényszéknek tehát észlelnie kellett volna, hogy a vadászati hatóság az Ákr. 48. § (3) bekezdését alap nélkül alkalmazta és az ott rögzített elvekkel ellentétesen kötelezte az indítványozót ok nélküli bírósági eljárás lefolytatására, éppen ezért nem lehetett volna az ítéletben helybenhagyólag nyilatkozni erről a jogsértő közigazgatási cselekményről, ami elzárta az indítványozót jogának érvényesítésétől.

Az indítványozó továbbra is hangsúlyozza, hogy a Szegedi Törvényszék a vadászati hatóságnak az Ákr. 48. § (3) bekezdésére hivatkozással történő eljárása megértő jóváhagyásával messze megsértette az Alaptörvény T. cikkében, illetve 28. cikkében rögzítetteket, ugyanis sem egy közigazgatási szerv, sem pedig a bíróság nem alkothat jogot, illetve a bíróságnak - nem kontroll nélkül elfogadva a közigazgatási szerv álláspontját - kötelessége az, hogy a rendelkezésre álló jogszabályokban rögzített elveket a józan észnek megfelelően alkalmazza!!!

4./ Az alapjogsértés kérdést körbejárva tehát adott a - korábbiakban megkötött - haszonbérleti szerződés, annak tartalma ismert, sőt az abban foglaltakra figyelemmel már jegyezték is be a nyilvántartásba vadászatra jogosultat. A haszonbérleti szerződés tartalmát megváltoztatni (csak szigorú körben) nem lehet, ez is lényeges körülmény! Adott továbbá az elfogadó nyilatkozat, amellyel az előhaszonbérletre jogosult a „rég” haszonbérleti jogosult helyébe lép, törvény erejénél fogva, mindenféle külön megállapítási aktus nélkül. Ez egy jogfolytonosságot eredményező lépés, a „rég” kilép, az új pedig belép a kötelembé, a jogok és kötelezettségek köre pedig nem változik, nem is változhat!

Az indítványozó véleménye szerint, az előhaszonbérletre jogosult a vadászati tevékenység folytatására vonatkozó jogosultságát nem a hatósági nyilvántartásba történő bejegyzésével, hanem a korábban érvényesen létrejött haszonbérleti szerződésbe való belépésével szerzi meg, az más kérdés, hogy a hatóság erről a tényről, mármint a vadászatra jogosultak köréről nyilvántartást vezet. Ezt az értelmezést támasztja alá a Vhr. 2/A. § (1) bekezdése is, miszerint „A vadászati hatóság a vadászatra jogosultat az 1. számú melléklet B. pontja szerinti adattartalommal nyilvántartásba veszi.” Ebben a jogszabályi rendelkezésben szó sincs arról, mint például az egyesületek, vagy a cégek esetében, hogy az ott érintettek a bírósági nyilvántartásba való bejegyzéssel jönnek létre, nyerik el jogi létüket és az ezzel járó jogosultságokat!

Nincs tehát érdemi döntésről szó, mert a Vhr. 2/A. §-a lényegében (és csupán) alaki okokkal kapcsolatos kérdéseket rendez; rögzíti, hogy kérelmet kell benyújtani és a kérelemnek melyek a kötelező mellékletei. Mindezeket be kell szereznie a vadászati hatóságnak és ennyi. Az indítványozó megítélése szerint amennyiben elmegyünk abba az irányba, hogy érdemi kérdésről hoz határozatot a vadászati hatóság, és vizsgálódhat, meg értékelhet, akkor felvetődik a kérdés, hogy például a Vhr. ugyan „csak” azonosítójel szabályzat becsatolását kéri, de mi van akkor, ha a vadászati hatóság azt mondja, hogy az nem jó, mert nem teljes, hiányos, rossz tartalmú stb. A vonatkozó jogszabály alapján a vadászati hatóságnak egyébként sincs hiánypótltatási lehetősége, vagy bejegyez, vagy nem.)

A bejegyzési kérelem elutasításának okait egyébként a Vhr. 2/A. § (3) bekezdése taxatív felsorolással rögzíti; A vadászati hatóság a vadászatra jogosult nyilvántartásba vétel iránti kérelmét elutasítja, ha

- a) a haszonbérleti szerződést olyan tulajdonosi gyűlésen hozott döntés alapján kötötték meg, amelynek összehívása során a Vtv. 14. § (1) bekezdése szerinti hirdetmény
- aa) nem felelt meg a Vtv. 14. § (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek,
- ab) kifüggesztése nem a Vtv. 14. § (1) és (2) bekezdésében előírtak szerint történt, vagy
- ac) nem tartalmazta, hogy a tulajdonosi gyűlés összehívását a vadászterület összes tulajdonosának a tulajdoni hányada arányában számított legalább egyötöde kezdeményezte, vagy
- b) a kérelmező a Vtv. 16. § (1) és (2) bekezdésében, illetve 107. §-ában meghatározott feltételnek nem felel meg.

Ezek a szempontok, mind alaki okok, ráadásul nincs közöttük a haszonbérleti szerződés, illetve a haszonbérleti jogviszonyba való belépés körülményeinek értékelési lehetősége, ezt mindenképpen meg kívánja jelezni a felperes.

5./ A Szegedi Törvényszék hibázásának, helyesebben Alaptörvénysértésének legalapvető bizonyítéka pedig a haszonbérleti szerződés megléte, vagy meg nem megléte kérdéshez való hozzáállása. A Szegedi Törvényszék eljárása során gyakorlatilag figyelmen kívül hagyta mind a 2013. évi V. törvény (Ptk.), mind a Vtv. vonatkozó rendelkezéseit és csupán a vadászati hatóság jogsértő határozatára támaszkodva hozott maga is jogsértő ítéletet.

A Vtv. 16. § (4) bekezdése szerint a vadászterület ismételt haszonbérbe adása esetén a haszonbérlet e törvény alapján előhaszonbérleti jog illeti meg. E törvénynek az előhaszonbérletre vonatkozó rendelkezéseit azoknak a vadászatra jogosultaknak az esetében kell alkalmazni, akik a vadgazdálkodási üzemterv lejártának napján érvényes haszonbérleti szerződéssel rendelkeznek, és az újonnan kialakított vadászterületnek legalább felét az előző üzemtervi ciklusban is haszonbérleték. Az előhaszonbérleti jog gyakorlására a Polgári Törvénykönyvnek az elővásárlásra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

A vadászati hatóság által – a korábbi hivatali eljárásai okán – teljes mértékben ismert volt az, hogy az indítványozó az előző húsz évben, mint vadászatra jogosult tevékenykedett, feladatainak teljes mértékben eleget tett, továbbá tudomással bírt arról, hogy a vadgazdálkodási üzemterv lejárátának napján érvényes haszonbérleti szerződéssel rendelkezik és az újonnan kialakított vadászterület több, mint fele felett – a földtulajdonosok akaratából – rendelkezik. A vadászati hatóság ezen információkat hivatali és hivatalos eljárása keretén belül megszerezte, azokat ismerte, megvizsgálhatta és fel is dolgozhatta. (úgy tűnik, ez utóbbi nem sikerült!)

A Vtv. 16. § (4) bekezdésének harmadik mondata szerint az előhaszonbérleti jog gyakorlására a Polgári Törvénykönyvnek az elővásárlásra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A Ptk. 6:221. § (1) bekezdése rendelkezik az elővásárlási jog alapításáról (az alapul szolgáló ügyben erről nincs szó, hiszen jogszabály rendezi a kérdést), a Ptk. 6:222. §-a alapján pedig a vételi ajánlat közlése az elővásárlásra jogosulttal kapcsolatos kérdéskört rendezi. Az (1) bekezdés első mondata szerint, ha a tulajdonos harmadik személytől olyan vételi ajánlatot kap, amelyet el kíván fogadni, az ajánlat elfogadása előtt köteles az ajánlatot teljes terjedelemben közölni az elővásárlásra jogosulttal, míg a (4) bekezdésnek megfelelően ha az elővásárlásra jogosult a tulajdonoshoz intézett nyilatkozatában az ajánlatot elfogadja, a szerződés közöttük jön létre.

A Ptk. 6:63. § (1) és (2) bekezdése rögzíti azt, hogy a szerződés a felek között hogyan és milyen módon jön létre, illetve a Ptk. 6:69. § (1) bekezdése határozottan rögzíti, hogy a szerződés akkor jön létre, amikor az elfogadó jognyilatkozat hatályossá válik.

Nagyon lényeges a Ptk-nak az írásbeli alakhoz kötött szerződés tekintetében tett rendelkezése miszerint (6:70. § (2) bekezdés) a szerződést írásba foglaltnak kell tekinteni akkor is, ha nem ugyanaz az okirat tartalmazza valamennyi fél jognyilatkozatát, hanem a szerződő felek külön okiratba foglalt jognyilatkozatai együttesen tartalmazzák a felek kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítását.

Az alapul szolgáló ügyben rendelkezésre álló iratok szerint az indítványozó teljes hatályú elfogadó nyilatkozatot tett, azt a földtulajdonosi közösség, mint vadászati jogot haszonbérbe adó felé előterjesztette, a nyilatkozat a földtulajdonosi közösség felé megérkezett, amely megérkezés, tehát hatályosulás tényét mind a mai napig nem vitatta senki!

A vadászati hatóságtól is elvárható, különösen igaz ez a bíróságtól, hogy a Ptk. fentiekben ismertetett rendelkezéseit ismerje! A Ptk. 6:222.§ (4) bekezdése alapján, ha az elővásárlásra jogosult a tulajdonoshoz intézett nyilatkozatában az ajánlatot elfogadja, a szerződés közöttük jön létre. És itt a lényeg! **Nevezetesen az, hogy az elfogadó nyilatkozatnak a tulajdonoshoz történő megküldésére figyelemmel, jogszabály erejénél fogva létrejön a felek között a jogviszony.** Nincs szükség tehát semmilyen értékelésre, nincs szükség sem hatósági, sem bírósági mérlegelésre, vagy döntésre, ha a nyilatkozat a tulajdonoshoz megérkezik, akkor a szerződéses jogviszony létre jön, mégpedig jogszabály erejénél fogva. A joggyakorlás pedig egyet jelent azzal, hogy az elővásárlásra/haszonbérletre jogosult határozott és minden tekintetben elfogadó tartalmú nyilatkozatot terjeszt elő a tulajdonos felé.

A Ptk. fentiekben már említett 6:222.§ (4) bekezdése alapján a nyilatkozat előterjesztésével az előhaszonbérletre jogosult, nevezetesen az indítványozó, **a már érvényesen létrejött jogviszonyba belépett, erre figyelemmel és automatikusan alanycsere következett be haszonbérleti oldalon, ezáltal biztosítva a jogviszony folytonosságát** (lényeges körülmény, hogy határozott idejű szerződésről van szó). Ezért van tehát jelentősége annak, hogy az előhaszonbérleti jogot gyakorló, a haszonbérleti szerződést, mint egészet fogadja el, abban semmilyen változtatást nem eszközölhet.

Nem új haszonbérleti szerződés megkötéséről van tehát szó, hiszen a haszonbérleti szerződés a korábbiakban már érvényesen létrejött, amit a vadászati hatóság jóvá is hagyott (!) ezért nem kell a haszonbérleti szerződés létrejöttének körülményeit vizsgálni, csupán csak azt, hogy az előhaszonbérletre jogosult a nyilatkozatát előterjesztette-e és az hatályosult-e.

A mind a mai napig nem vitatott körülmények pedig a következők:

- a korábbiakban érvényes haszonbérleti szerződés jött létre;
- az indítványozó előhaszonbérleti jogosultsága a Kúria jogerős határozata szerint megállapítást nyert;
- az indítványozó előhaszonbérleti jogának érvényesítésére nyilatkozatot terjesztett elő, amely a földtulajdonosi közösséghez megérkezett. És pont!

A Szegedi Törvényszék azonban a fentiekben már említett Alaptörvény szerinti elvekbe ütköző módon nem vett figyelembe semmit, elzárva ezzel az indítványozót az őt törvény alapján megillető jogosultságának érvényesítése elől.

be.) A jogorvoslathoz való jog sérelme

Az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlata

1./ A tisztességes eljáráshoz való jogot, ahogyan azt az Egyezmény 6. Cikk 1. bekezdése biztosítja, a jogállamiság elvének fényében kell értelmezni, amely előírja, hogy a peres feleknek rendelkezésére álljon egy hatékony bírói jogorvoslat, amely lehetővé teszi polgári jogaik érvényre juttatását (Beles és mások kontra Cseh Köztársaság, § 49).

2./ Az, hogy egy eljárás tisztességes volt-e, az eljárás egészének vizsgálatával állapítható meg (Ankerl kontra Svájc, § 38; Centro Europa 7 S.R.L. és di Stefano kontra Olaszország [GC], § 197). Ezzel együtt bizonyos feltételek mellett minden, az eljárás tisztességességével kapcsolatos hiányosság orvosolható az eljárás egy későbbi szakaszában, akár egy azonos szintű (Helle kontra Finnország, § 54), akár egy magasabb szintű bíróság által (SchulerZraggen kontra Svájc, § 52; vö. Albert és Le Compte kontra Belgium, § 36; Feldbrugge kontra Hollandia, §§ 45-46). Mindenesetre akkor, ha a hiányosság a legmagasabb bírói fórum tekintetében áll fenn – például mert nincs lehetőség reagálni az e bíróság elé terjesztett megállapításokra –, sérül a tisztességes tárgyaláshoz való jog (Ruiz-Mateos kontra Spanyolország, §§ 65-67).

3./ Egy fellebbezés vagy egy bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtására vonatkozó formai követelményeket és betartandó határidőket megszabó rendelkezések célja, hogy biztosítsák az igazságszolgáltatás megfelelő működését és – különösen – a jogbiztonság elvével való összhangot (Cañete de Goñi kontra Spanyolország, § 36). Ezzel együtt a kérdéses szabályok, illetve azok alkalmazása nem akadályozhatja meg a peres feleket egy rendelkezésre álló jogorvoslat igénybe vételében (Miragall Escolano kontra Spanyolország; Zvolsky és Zvolska kontra Cseh Köztársaság, § 51).

4./ A Rotaru kontra Románia ügyben a Bíróság megerősítette, hogy az Egyezmény 13. Cikke garantálja a jogorvoslatot nemzeti szinten az Egyezményben rögzített jogok és szabadságok érvényesítésére, és hogy ennek a jogorvoslatnak mind a jogalkotás, mind a tényleges alkalmazás terén hatékornak kell lennie. Amennyiben ilyen jogorvoslat nem áll rendelkezésre, az megalapozza az Egyezmény 13. Cikkének sérelmét.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata

1./A jogorvoslathoz való alapjog biztosítását jelenti továbbá, ha az eljárásban a törvény garantálja az érintett számára, hogy ügyét az alapügyben eljáró szervtől különböző szerv bírálja el (513/B/1994. AB határozat, ABH 1994, 731, 734.). Minden jogorvoslat lényegi eleme a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát {23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186., megerősítve: 3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [15]}. A különböző eljárásokban a jogalkotó eltérő jogorvoslati formákat, jogorvoslatot elbíráló fórumokat állapíthat meg, valamint azt is eltérően határozhatja meg, hogy hány fokú jogorvoslati rendszer érvényesülhet {1437/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 453, 454.; hasonlóan: 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [95]}.

2./ Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nem csak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták {lásd például 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [61]}, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni, így például, ha azt a részletszabályok rendelkezései akadályozzák meg, ezáltal üresítve ki, illetve téve formálissá a jogorvoslathoz való jogot (Indokolás [28]–[31]). {10/2017. (V. 5.) AB határozat Indokolás [67]–[68]}.

3./ Az Alkotmánybíróság a 3150/2017. (VI. 14.) AB határozatában állást foglalt a jogorvoslathoz való jog és a bírósághoz fordulás jogának egymáshoz való viszonyával kapcsolatban is. E határozatában megállapította, hogy „a jogorvoslathoz való jog nem azonos a bírósághoz fordulás jogával. Ez önmagában nézve kétségtelen, az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog nem jelenti szükségképpen a bírósághoz fordulás jogának biztosítását, azaz nem feltétlenül kell biztosítani a bírói utat. [...] A jogorvoslat szükségképpeni eleme ugyanis annak hatékonysága, ez következik az Alkotmánybíróság több évtizedes – az Alaptörvény változatlan szabályozására tekintettel továbbra is irányadó – gyakorlatából és a nemzetközi egyezmények (különös tekintettel az Emberi Jogok Európai Egyezménye 13. cikkére) által felállított követelményekből egyaránt (Indokolás [14]).

4./ Az Alkotmánybíróság a jogorvoslathoz való jog tartalmának ismertetése mellett az indítvány alapján figyelembe vette a bírói függetlenségnek a fent idézett és itt megismételt alábbi, korábban tett megállapításait is. Eszerint a „bíráknak nem csak a másik két hatalmi ág képviselőitől, hanem a többi bírótól is függetlennek kell lenniük. Ez a belső (a bírósági szervezetrendszeren belüli) függetlenség is kétirányú: az ítélkezési tevékenység függetlenségét egyrészt biztosítani kell a többi bíróval szemben, azaz garantálni kell, hogy a bírók saját szakmai meggyőződésük alapján ítélkezhessenek, másrészt ki kell zárni az igazgatási befolyásolás lehetőségét is” [38/1993. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1993, 256, 261–262.].

5./ „Az Alkotmánybíróság – a minden befolyástól mentes ítélkezésben testet öltő – bírói függetlenséget feltétel nélküli követelménynek tételezte, amely abszolút alkotmányos védelem alatt áll” {legutóbb a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatban, Indokolás [117], ezt megelőzően összefoglaló jelleggel a 19/1999. (VI. 25.) AB határozatban, ABH 1999, 150, 153.}.

A fenti elvek alkalmazása a jelen ügyre

1./A Kúria az alapul szolgáló ügyben a felülvizsgálati kérelem befogatását megtagadta, jóllehet végzésének indokolásában – nagyon helyesen (!) – a figyelembe venni szükséges, ezáltal alkalmazandó elveket rögzített.

2./ A Kúria ítéletének indokolása [27]

A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerint a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre alapozott felülvizsgálat a bíróság tisztességes eljárásának és a közigazgatás tisztességes ügyintézésének a kontrollját jelenti.

Ezzel a megállapítással az indítványozó teljes mértékben egyetért, a probléma azonban az, hogy maga a Kúria megszorítóan értelmezte a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt szabályokat, és ezzel az indítványozónak az Alaptörvény SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG XXVIII. cikk (7) bekezdésében alapjogként nevesített jogát korlátozta.

A Kúria végzésével, az abban rögzített megszorító és jogorvoslathoz való jogot korlátozó értelmezésével végleg elzárta az indítványozót attól, hogy a hatósági és bírósági eljárások során elkövetett jogsértések orvosolhatók legyenek.

Nem lehet másként értelmezni a körülményeket, tekintettel arra, hogy a Kúria végzésében azt állapította meg, hogy nem tapasztalt olyan körülményt, amely alapján a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn, a felvetett jogkérdésnek (a közigazgatási szerv részéről történő jogalkotás és annak bírósági elfogadása) nincs különleges súlya és társadalmi jelentősége, az indítványozó nem tett eleget a befogadhatóság körében indokolási kötelezettségének.

És itt jelentkezik a Kúria törvénytisztelő eljárásának a lényege

- egyrészt, hogy a felülvizsgálati kérelem teljes egészében a befogadhatóság kérdéséről szólt;
- másrészt, ha ne érzékeli azt, hogy egy bíróság a jogszabályba ütközően eljáró közigazgatási szerv tevékenységét jóváhagyja, akkor baj van!

A Kúria megsértette az Alaptörvény SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzítetteket, ugyanis, nem érzékeltte azt, hogy jogszabályi feljogosítottság hiányában a közigazgatási szerv jogot alkotott, nem érzékeltte azt, hogy a közigazgatási szerv kontrollerjeként eljáró bíróság legitimizálta a közigazgatási szerv jogsértését az nagy gond.

Az is nagy gond, hogy a Kúria úgy gondolta, hogy a jogellenes jogalkotás és annak bírósági jóváhagyásának problémája nem igényel egységes legfelsőbb szintű szabályozást, hogy ez a kérdés nem érinti az érdekelteket – akár indirekt módon is -, az már nagy probléma.

Az indítványozó megingathatatlan álláspontja az, a Kúria azért hozta meg a felülvizsgálati kérelem befogadását elutasító végzését, mert maga is tudta, amennyiben a felülvizsgálati kérelem befogadásra kerül, akkor nem hozhat más döntést, csak az előző eljárások jogszabálysértő vonatkozásának megállapítását, amelynek eredménye a vadászati hatóság által nagyon preferált jelenleg jogosulatlanul vadászatra jogosult hatósági nyilvántartásból való törlését.

Az indítványozó azonban úgy ítéli meg, hogy a bejegyzési eljárásban politikai érdekek nem képviselhetők, mind a közigazgatási szervre, mind a bíróságra pedig kötelezőek a vonatkozó jogszabályokban rögzítettek, leginkább pedig az Alaptörvény rendelkezései!

Ad.3./ Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a.) A jelen alkotmányjogi panasz nem ütközik az ún. negyedfokú jogorvoslat tilalmának elvébe, a beadványban foglaltakat semmiképpen nem lehet ekként értelmezni, az egyértelműen ellentétes lenne az előadásainkkal és annak szándékolt tartalmával, mely tehát nem „önmagában” támadja a bírói döntéseket, hanem a fentiekben már jelzett és a továbbiakban részleteiben kifejtendő alkotmányjogi kontextusban.

b.) az indítványozó nyilatkozik arról, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítéletek végrehajtásának felfüggesztését a bíróságon nem kezdeményezte.

c.) Az indítványozó hivatkozik továbbá az Abtv. 61. § (1) bekezdésének b) és c) pontjára, amelyre figyelemmel kéri, hogy az Alkotmánybíróság hívja fel a bíróságot a kifogásolt döntés végrehajtásának felfüggesztésére.

Az indítványozó a felfüggesztési kérelem kapcsán hivatkozik arra, hogy a jelenlegi helyzet fenntartása esetén olyan visszafordíthatatlan folyamat indulhat el, amely esetében az eredeti állapot helyreállítására lehetőség már végleg nem lenne. Az indítványozó jelzi, hogy a földtulajdonosokkal való kapcsolata kifejezetten jó és eredményes, ami nem mondható el a jelenlegi vadászatra jogosult tekintetében.

d.) Az indítványozó csatolja a jogi képviselője részére adott ügyvédi meghatalmazás egy példányát.

e.) Az indítványozó kijelenti, hogy adatainak a nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá, kéri adatainak zártan történő kezelését.

2022. november 15.

Tisztelettel:

alkotmányjogi panaszt előterjesztő
jogi képviseletében eljárva

